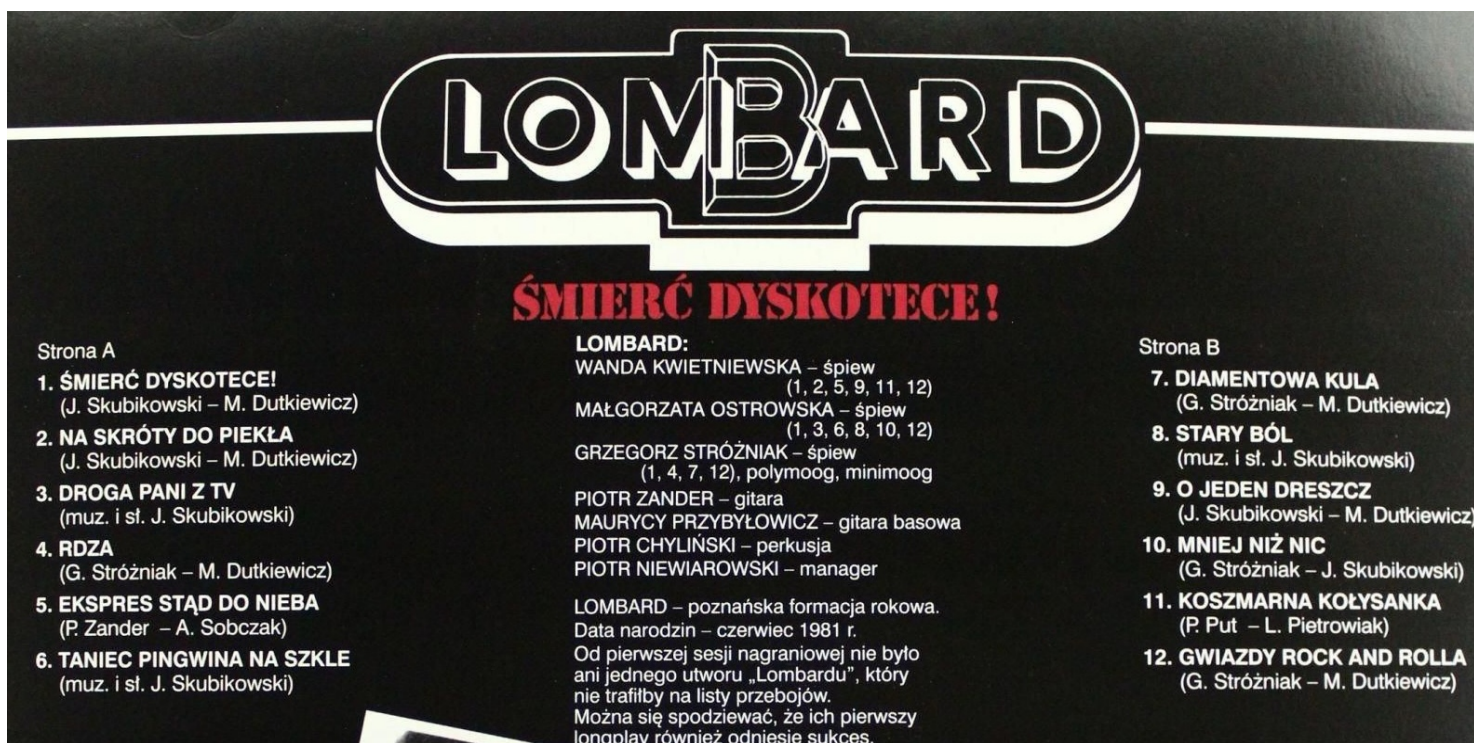

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/kultura/125954,Najwazniejsza-byla-muzyka-Anatomia-zespolu-Lombard.html>

Fragment okładki płyty winylowej zespołu Lombard

ARTYKUŁ

Najważniejsza była muzyka. „Anatomia” zespołu Lombard

OKRES HISTORYCZNY

(1980-1990) Epoka Solidarności

Autor: BARTŁOMIEJ JAWORSKI 23.06.2026

Od początku istnienia Lombard prawie w każdym utworze „przemyczał” jakiś swój komentarz i niejednokrotnie musiał „poprawiać” teksty pod wpływem nacisków ze strony cenzury. Album „Anatomia” pokazał, że to wcale nie walka

z systemem była źródłem sukcesu zespołu. Utwory „Kryształowa”, „Mam dość” i „Gołębi puch” błyskawicznie zdobyły szczyty list przebojów.

Śledząc bardzo modne ostatnio podsumowania muzyczne można odnieść wrażenie, że Lombard to zespół jednego przeboju – zaangażowanej ballady „Przeżyj to sam”. Nic bardziej mylnego, tylko w pierwszej połowie lat osiemdziesiątych grupa wylansowała kilkanaście znanych piosenek, a złoty okres zamknęła nagraniem znakomitej płyty „Anatomia”.

Był to właściwie pierwszy album zespołu pozbawiony politycznych nawiązań i wycieczek w kierunku PRL-owskiej rzeczywistości. Od początku istnienia Lombard prawie w każdym utworze „przemyczał” jakiś swój komentarz i niejednokrotnie musiał „poprawiać” teksty pod wpływem nacisków ze strony cenzury. A to, co nie nadawało się nawet do korekty, po prostu szybko zdejmowano z anteny, tak jak wspomniane wyżej „Przeżyj to sam”.

Obiecujące początki

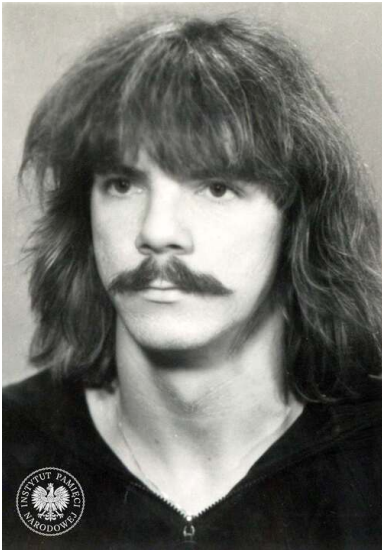
Paradoks całej sytuacji polega na tym, że to komunistyczne państwo samo sobie zafundowało takie niesforne dziecko. W 1980 roku wyróżniający się uczeń Studium Sztuki Estradowej w Poznaniu, 22-letni Grzegorz Stróżniak, urzeczony występem zespołu Maanam na Krajowym Festiwalu Polskiej Piosenki w Opolu, zobaczył oczyma wyobraźni siebie jako gwiazdę rocka. Z pomysłem założenia własnej grupy udał się do kierownika studia, Andrzeja Sobczaka, który podchwycił temat, a dalej sprawy potoczyły się dość wartko.

Nowemu projektowi przydzielono opiekuna, Piotra Niewiarowskiego, który „dorzucił” dwie obiecujące wokalistki: Małgorzatę Ostrowską i Wandę Kwietniewską.

Nowemu projektowi przydzielono opiekuna, Piotra Niewiarowskiego, który „dorzucił” Stróżniakowi dwie obiecujące wokalistki: Małgorzatę Ostrowską i Wandę Kwietniewską oraz dokooptował resztę muzyków. 18 maja 1981 roku odbyła się pierwsza próba zespołu Skandal, przemianowanego później na Lombard, a wkrótce

potem sprawny menadżer zorganizował pierwszą sesję nagraniową.

Państwowe Przedsiębiorstwo Imprez Estradowych inwestowało, więc zespołowi niczego nie brakowało. Piosenki wychodziły z rąk uznanych twórców: Jacka Skubikowskiego, Marka Dutkiewicza czy Andrzeja Sobczaka i z miejsca zaczęły zdobywać popularność w stacjach radiowych. Bardzo intensywne (także pod względem koncertowym) pierwsze dwa lata zespół zakończył uwieńczonym II nagrodą występem w Opolu.

**Piotr Zander, lata osiemdziesiąte,
zdjęcie z akt paszportowych (fot.
z zasobu IPN)**

Małgorzata Ostrowska, lata osiemdziesiąte, zdjęcie z akt paszportowych (fot. z zasobu IPN)

Grzegorz Stróżniak, lata osiemdziesiąte, zdjęcie z akt paszportowych (fot. z zasobu IPN)

Wasz ostatni taniec

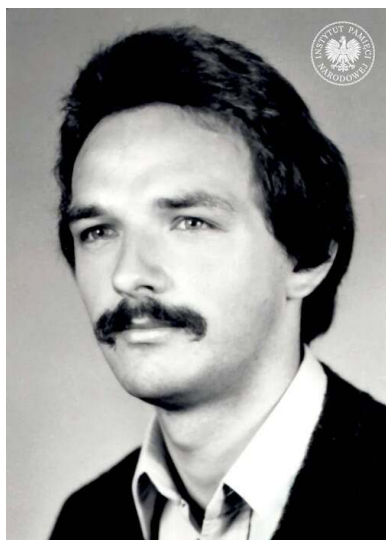
W tymże 1983 roku ukazał się pierwszy studyjny album grupy „Śmierć dyskotece”. Nie wszyscy orientowali się, że tytułowa piosenka nie traktowała bynajmniej o niechęci do lżejszego muzycznego brzmienia, a nawiązywała do częstej sytuacji, kiedy na ulicach słysząc było niezbyt przyjemny sygnał zbliżającego się radiowożu.

Olbrzymi sukces albumu (400 tys. sprzedanych egzemplarzy) zachęcił Lombard do dalszej pracy. W 1984 roku ukazały się

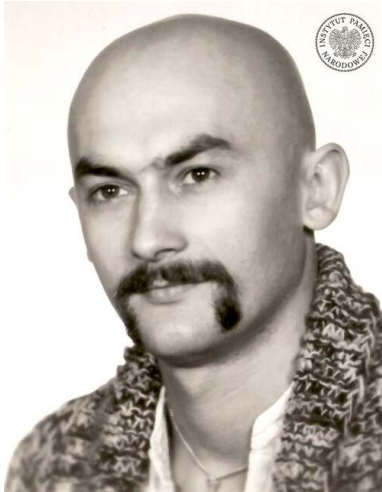
płyty „Wolne od cła” oraz „Szara maść”.

W przeciwieństwie do „Przeżyj to sam” na płycie „zmieścił się” największy wówczas przebój zespołu „Nasz ostatni taniec”, który z początku miał być „waszym” i oczywiście był dedykacją dla ekipy generała Jaruzelskiego.

Olbrzymi sukces albumu (400 tys. sprzedanych egzemplarzy) zachęcił Lombard do dalszej pracy. W 1984 roku ukazały się płyty „Wolne od cła” oraz „Szara maść”, a piosenki w coraz większym stopniu stawały się dziełem członków zespołu. Ustabilizował się jego skład, którego trzon tworzyli: Grzegorz Stróżniak, Małgorzata Ostrowska i Piotr Zander. Uzupełnieni perkusistą Włodzimierzem Kempfem, w kwietniu 1985 roku weszli do studia nagraniowego Polskiego Radia w Poznaniu z materiałem nieco odbiegającym od tego, z czego znani byli wcześniej.

**Grzegorz Stróżniak przed
wyjazdem do Holandii w czerwcu
1985 r., zdjęcie z akt
paszportowych (fot. z zasobu
IPN)**

Włodzimierz Kempf, lata osiemdziesiąte, zdjęcie z akt paszportowych (fot. z zasobu IPN)

Artystyczne osiągnięcie

Nareszcie najważniejsza była muzyka. To ona zainspirowała Małgorzatę Ostrowską i Jacka Skubikowskiego do zmierzenia się z uczuciami, zajrzenia w głąb ludzkiej duszy, stawienia czoła sprawom bliskim każdemu człowiekowi. Również w warstwie kompozycyjnej było widać różnicę; Stróżniak, którego pomysłem na granie było połączenie instrumentów klawiszowych z gitarą Piotra Zandera, tym razem wyraźnie przesunął akcenty w kierunku brzmienia elektronicznego, przez co utwory nabrały bardziej melodyjnego charakteru, nie tracąc jednocześnie rockowej dynamiki.

Piotr Niewiarowski wyliczył na łamach magazynu „NON STOP”, że do końca 1985 roku zespół przyniósł Skarbowi Państwa co najmniej 150 milionów ówczesnych złotych czystego zysku.

Wybrano dziesięć piosenek, które złożyły się na album „Anatomia”. Zostały równo podzielone na dwie części: kobiecą, śpiewaną przez Ostrowską, oraz męską, wykonywaną przez Stróżniaka, i wcale nie trzeba było tworzyć w tym celu sztucznych parytetów. Mimo że dość wyraźnie się różnią, tak zresztą jak i temperamenty obydwu osób, tworzą jednak pewną kompozycyjną całość. Ów podział był o tyle naturalny, że płyta analogowa miała określoną pojemność: żeby posłuchać dalszej części trzeba było po prostu odwrócić ją na drugą stronę.

„Anatomia” pokazała, że to wcale nie walka z systemem była źródłem sukcesu zespołu. Utwory „Kryształowa”, „Mam dość” i „Gołębi puch” zdobyły szczyty list przebojów, a sam album po studyjnej obróbce w Holandii został wydany również w wersji anglojęzycznej, co w przypadku polskich wykonawców było raczej rzadkością. Tym samym zamknął się szczytowy okres w historii Lombardu, który, chociaż istnieje do dziś, nigdy później nie dorównał popularności z połowy lat 80.

Mimo pewnej niesforności grupy (jak np. odmowa występu na Festiwalu Piosenki Radzieckiej), państwo raczej nie pożałowało, że w pewnym momencie zdecydowało się w nią zainwestować. Jak wyliczył Piotr Niewiarowski na łamach magazynu „NON STOP”¹, do końca 1985 roku zespół przyniósł Skarbowi Państwa co najmniej 150 milionów ówczesnych złotych czystego zysku. I nawet jeśli z dzisiejszej perspektywy jego lider, Grzegorz Stróżniak, twierdzi, że Lombard (tak jak reszta buntowników muzycznych) był tylko narzędziem w rękach komunistycznej władzy, można zaryzykować wniosek, że raczej nikt na tym nie przegrał.

		5.10.1985			
		PR. III – STEREO			
		20.00–22.05			
1	1	4	KRYSTAŁOWA (Stróżniak, Skubikowski) – Lombard		
2	3	7	W MOIM OGRODZIE (Strójnowski, zespół) – Danb		
3	2	6	OCH, ZIUTA (Dudek, Dusza) – Shakin' Dudi		
4	9	4	LOVE COMES TUMBLING (Bono) – U2		
5	11	3	UNIKAJ ZDJĘĆ (Czerniowski, Kukiz) – Aya Ri.		
6	4	10	SO IN LOVE (zespół) – O.M.D.		
7	5	8	RYSUNKOWA POSTAĆ (Borysewicz, Mogielnicki) – Lady Pank		
8	13	4	PART-TIME LOVER (Wonder) – Stevie Wonder		
9	8	3	POCZTÓWKA Z WAKACJI (Filipowski, Patoh) – Papa Dance		
10	14	4	MOON OVER BOURBON STREET (Sting) – Sting		
11	17	4	CHERISH (Bell, Taylor) – Kool And The Gang		
12	6	9	CLAE0 (Czechowski) – Republika		
13	15	6	MONEY FOR NOTHING (Knopfler, Sting) – Dire Straits & Sting		
14	7	7	SALAMANDER (Jackowski, Jackowska) – Maanam		
15	20	4	I ZNOWU KTOŚ PRZESTAWIŁ KAMIENIE (zespół) – Variete		
16	12	7	LIKE A BABY (Michael) – George Michael		
17	10	8	SHOUT! SHOUT! (Solo) – Classix Nouveaux		
18	23	4	WHITE WEDDING (Idol) – Billy Idol		
19	–	1	DANCING IN THE STREET (Stevenson, Hunter, Gaye) – David Bowie & Mick Jagger		
20	16	12	WE DON'T NEED ANOTHER HERO (Brittan, Lytle) – Tina Turner		
21	18	16	LOVERS IN THE WIND (Hodgson) – Roger Hodgson		
22	30	2	RUNNING UP THAT HILL (Bush) – Kate Bush		
23	24	2	NAJWNE PYTANIA (Kiedol, Otręba) – Dżem		
24	22	4	PRÓBA SIŁ (Lijko, Dutkiewicz) – ...		

Notowanie 183. Listy Przebojów

Trójki (z książki Marka

Niedźwieckiego „Lista Przebojów

Programu Trzeciego 1982-1994”,

Wydawnictwo Wacław Bagiński,

Wrocław 1996)

WYSTAWIENIE PASZPORTU
POLSKA AGENCJA ARTYSTYCZNA
PAGART
Pl. Sztuczności 9
00-078 Warszawa
Warszawa, dnia 17.02.1976

0-341
1³
Nr akt RP

Biuro Paszportów i Dowodów Osobistych MSW
Wydział Paszportów i Dowodów Osobistych KWORMMO

Upoważniony decyzją Ministra Kultury i Sztuki
wnoszący o wystawienie, wznowienie, ważności, paszportu Seria PA
Nr 1 w przedmiocie do ~~paszportu~~ wielokrotnego przekroczenia granicy wiodącego do dnia XIX Obywatel(ów):

1. OSTROWSKA MAŁGORZATA Witold Melania
2. 02.05.1958 r. Szczecinek
3. Szczecinek, ul. [redacted]
4. uczeń
5. [redacted]
6. ZSRR ó- Moskwa
7. 3.-14.02.1976
8. Koncert laureatów Festiwalu Piosenki Radzieckiej w Zielonej Górze
9. [redacted]
10. [redacted]

Za: [redacted]
2-ty Dyrektor Nowsobizna
[redacted]

Wzrost: 170 cm, cięciwa: 60 kg, kolor włosów: ciemny, kolor oczu: niebieskie, kolor skóry: jasna, kolor włosów: ciemny, kolor oczu: niebieskie, kolor skóry: jasna

Wzrost: 170 cm, cięciwa: 60 kg, kolor włosów: ciemny, kolor oczu: niebieskie, kolor skóry: jasna

Wniosek o wydanie Małgorzacie Ostrowskiej paszportu na wyjazd do ZSRS w 1976 r., dokument z akt paszportowych (z zasobu IPN)

Więcej interesujących materiałów na profilu **Archiwum IPN**

¹ 1986, nr 2.

COFNIJ SIĘ